

ĐỀ CHÍNH THỨC

Năm học: 2017 - 2018

Môn thi: Lịch sử

Thời gian: 150 phút (không kể thời gian giao đề)

Câu 1 (4 điểm) Hãy liệt kê tên nước ta qua các triều đại (từ Hùng Vương đến nhà Nguyễn) và ý nghĩa tên nước theo yêu cầu sau:

TT	Tên nước	Triều đại	Ý nghĩa
1			
2			
...			

Câu 2 (2 điểm) Sự bực nhược và đầu hàng từng bước của triều đình nhà Nguyễn trước sự xâm lược của thực dân Pháp (1858- 1884) được thể hiện như thế nào?

Câu 3 (3 điểm) Nhận xét nghệ thuật đánh giặc của Lý Thường Kiệt? Tại sao nói trận đánh ở sông Như Nguyệt là một trong những trận đánh tuyệt vời trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc ta?

Câu 4 (4 điểm) Trình bày những nét chính về phong trào Đông Du? Vì sao Phan Bội Châu lại chủ trương bạo động vũ trang để giành độc lập và muốn dựa vào Nhật Bản? Bài học rút ra từ phong trào Đông Du là gì?

Câu 5 (3 điểm) Tại sao thực dân Pháp lại chọn Đà Nẵng là nơi mở màn cho cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam? Kế hoạch “Đánh nhanh, thắng nhanh” của thực dân Pháp có thực hiện được không? Vì sao?

Câu 6 (4 điểm) Trình bày mối quan hệ hợp tác giữa Việt Nam với tổ chức ASEAN từ năm 1975 đến nay. Tại sao Việt Nam gia nhập ASEAN vừa là thời cơ, vừa là thách thức đối với dân tộc? Liên hệ trách nhiệm đối với bản thân.

HẾT

PHÒNG GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO TÂN HIỆP
HƯỚNG DẪN CHẤM THI HSG CẤP HUYỆN – ĐỀ CHÍNH THỨC MÔN LỊCH SỬ
NĂM HỌC 2017-2018

Câu 1	Hãy liệt kê tên nước ta qua các triều đại (từ Hùng Vương đến nhà Nguyễn) và ý nghĩa tên nước theo yêu cầu. (Mỗi hàng đúng được 0.5 điểm)			4 điểm	
	TT	Tên nước	Triều đại	Ý nghĩa	
	1	Văn Lang	Hùng vương	Tên bộ lạc hùng mạnh nhất lúc bấy giờ	0,5 điểm
	2	Âu Lạc	An Dương Vương	Ghép tên hai vùng đất Tây Âu và Lạc Việt	0,5 điểm
	3	Vạn Xuân	Lý Nam Đế	Đất nước bền vững vạn mùa Xuân	0,5 điểm
	4	Đại Cồ Việt	Đinh Tiên Hoàng	Nước Việt cực lớn	0,5 điểm
	5	Đại Việt	Lý Thái Tông	Nước Việt lớn	0,5 điểm
	6	Đại Ngu	Hồ Quý Ly	Sự yên vui – hòa bình	0,5 điểm
	7	Đại Việt	Lê thái Tổ	Nước Việt lớn	0,5 điểm
8	Việt Nam	Gia Long	Khẳng định sự trường tồn của người Việt ở dải đất phương Nam	0,5 điểm	
Câu 2	<p>*Sự bực nhọc và đầu hàng từng bước của triều đình nhà Nguyễn trước sự xâm lược của thực dân Pháp(1858- 1884) được thể hiện:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Khi thực dân Pháp xâm lược triều đình Huế có tổ chức chống Pháp nhưng với thái độ cầu hòa, sợ Pháp, kế sách đánh địch không phù hợp. - Không kiên quyết chống giặc, thậm chí là ngăn cản nhân dân chống Pháp nên không phát huy được sức mạnh kháng chiến của nhân dân ta. - Quá trình đầu hàng từng bước thể hiện qua nội dung các bản hiệp ước mà triều đình ký với Pháp: + Hiệp ước Nhâm Tuất 1862 thừa nhận ba tỉnh miền Đông Nam Kỳ và đảo Côn Lôn thuộc Pháp. + Hiệp ước Giáp Tuất 1874 thừa nhận sáu tỉnh Nam Kỳ thuộc Pháp. + Hiệp ước Quý Mùi (Hắc- măng) 1883 thừa nhận nền bảo hộ của Pháp ở Bắc Kỳ, Trung Kỳ. + Hiệp ước Pa-tơ-nốt 1884 chấm dứt sự tồn tại của phong kiến nhà Nguyễn với tư cách một quốc gia độc lập, thay vào đó là chế độ thuộc địa nửa phong kiến. 			0,5	
				0,5	
				0,25	
				0,25	
				0,25	
Câu 3	Nhận xét nghệ thuật đánh giặc của Lý Thường Kiệt? Tại sao nói trận đánh ở sông Như Nguyệt là một trong những trận đánh tuyệt vời trong lịch sử chống ngoại xâm của dân tộc ta?			3 điểm	
	<p>*Nhận xét nghệ thuật đánh giặc của Lý Thường Kiệt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Chủ động mở cuộc tấn công vào đất Tống để tự vệ, tiêu diệt các căn cứ tập kết quân, phá hủy các kho tàng của giặc rồi rút quân về nước. 			0,5 điểm	

	<p>- Chủ động kết thúc chiến tranh: Trong khi quân tổng đang nguy khốn thì ông lại không tấn công mà chọn cách giảng hoà để kết thúc chiến tranh.</p> <p>- Với nghệ thuật đánh giặc khôn khéo đó ta vẫn đuổi được quân tổng về nước bảo vệ được nền độc lập dân tộc, chủ quyền lãnh thổ đồng thời vẫn giữ được mối quan hệ bang giao, hoà hiếu giữa 2 nước, không làm tổn thương danh dự của một nước lớn như nước Tống, đảm bảo hoà bình lâu dài.</p> <p>* Là 1 trong những trận đánh tuyệt vời trong lịch sử dân tộc vì:</p> <p>- Phòng tuyến như Nguyệt thể hiện rõ tinh thần chủ động, quyết tâm kháng chiến của dân tộc ta và nghệ thuật lợi dụng địa hình cũng như tài chỉ huy quân sự của Lí Thường Kiệt.</p> <p>- Là 1 trong những công trình quân sự kiên cố, hội tụ 3 yếu tố “thiên thời địa lợi nhân hòa”, cùng với quyết tâm chống giặc cứu nước của toàn dân tộc đã góp phần làm nên thắng lợi của cuộc kháng chiến.</p>	<p>0,5 điểm</p> <p>1 điểm</p> <p>0,5 điểm</p> <p>0,5 điểm</p>
Câu 4	<p>*Những nét chính của phong trào Đông Du</p> <p>- Năm 1904 các nhà yêu nước lập ra Hội Duy Tân do Phan Bội Châu đứng đầu. Mục đích của Hội là lập ra một nước Việt Nam độc lập.</p> <p>- Đầu năm 1905 Phan Bội Châu sang Nhật nhờ giúp khí giới, tiền bạc để đánh Pháp, người Nhật Bản chỉ hứa đào tạo cán bộ cho cuộc bạo động vũ trang sau này. Tiếp đó Hội Duy Tân phát động thành viên tham gia phong trào Đông Du. Lúc đầu phong trào Đông Du hoạt động rất thuận lợi, số học sinh sang Nhật Bản có lúc lên 200 người.</p> <p>- Đến đầu tháng 9/1908 thực dân Pháp câu kết với Nhật, Pháp cho Nhật vào buôn bán ở Việt Nam, còn Nhật không cho các nhà yêu nước Việt Nam trú ngụ, nên nhà cầm quyền Nhật trục xuất những người Việt Nam.</p> <p>- Tháng 3/1909 Phan Bội Châu buộc phải rời Nhật. Đến đây Phan Bội Châu rút ra bài học: “Đã là phường đế quốc dù da trắng hay da vàng thì chúng đều là một lũ cướp nước như nhau”</p> <p>→ Phong trào Đông Du tan rã, Hội Duy Tân ngừng hoạt động.</p> <p>*Phan Bội Châu chủ trương bạo động vũ trang và dựa vào Nhật để giành độc lập vì:</p> <p>- Phan Bội Châu cho rằng độc lập dân tộc là nhiệm vụ cần làm trước để đi tới phú cường. Muốn giành được độc lập thì chỉ có con đường bạo động vũ trang.</p> <p>- Phan Bội Châu muốn dựa vào Nhật để giành độc lập vì ông cho rằng: Nhật Bản cùng màu da cùng văn hóa (đồng văn, đồng chủng), lại đi theo con đường của tư bản châu Âu và đã giàu mạnh lên, đánh thắng đế quốc Nga, thoát khỏi đế quốc xâm lược nên có thể nhờ cậy được, nên ông quyết định sang Nhật cầu viện.</p> <p>* Bài học rút ra từ phong trào Đông Du:</p> <p>- Chủ trương bạo động là đúng nhưng tư tưởng cầu viện là sai “Đưa hổ cửa trước rước beo cửa sau” không thể dựa vào đế quốc để đánh đế quốc được.</p>	<p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p> <p>0,5</p>

	- Cần xây dựng thực lực trong nước, trên cơ sở đó mà tranh thủ hỗ trợ quốc tế chân chính.	
Câu 5	Tại sao thực dân Pháp lại chọn Đà Nẵng là nơi mở màn cho cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam? Kế hoạch “Đánh nhanh, thắng nhanh” của thực dân Pháp có thực hiện được không? Vì sao?	3 điểm
	* Tại sao thực dân Pháp lại chọn Đà Nẵng là nơi mở màn cho cuộc chiến tranh xâm lược Việt Nam. Vì: - Đà Nẵng gần Huế, có cảng nước sâu tàu chiến của Pháp dễ dàng áp sát để tấn công, thực hiện kế hoạch “Đánh nhanh, thắng nhanh” - Chiếm Đà Nẵng làm bàn đạp kéo quân ra Huế buộc triều đình đầu hàng, kết thúc chiến tranh.	1 điểm 0,5 điểm
	* Kế hoạch “Đánh nhanh, thắng nhanh” của thực dân Pháp không thực hiện được: Vì: - Triều đình cử Nguyễn Tri Phương làm tổng chỉ huy, ông huy động nhân dân đắp lũy ngăn không cho quân Pháp tiến vào sâu nội địa. - Quân dân ta dưới sự chỉ huy của Nguyễn Tri Phương đã anh dũng đánh trả quyết liệt, trong 5 tháng, Pháp chỉ chiếm được bán đảo Sơn Trà, kế hoạch “Đánh nhanh, thắng nhanh” của pháp bị thất bại.	0,5 điểm 1 điểm
Câu 6	* Quan hệ giữa Việt Nam-ASEAN từ 1975 đến nay. - 1975 cuộc kháng chiến chống Mỹ, cứu nước kết thúc thắng lợi. Quan hệ giữa Việt Nam với ASEAN được cải thiện, bắt đầu có những chuyến thăm viếng lẫn nhau của các quan chức cao cấp.	0,25
	- Từ tháng 12/1978 do vấn đề Campuchia, do sự kích động của các nước, quan hệ giữa Việt Nam với ASEAN trở nên căng thẳng, đối đầu.	0,25
	- Từ cuối những năm 80 của thế kỷ XX quan hệ Việt Nam- ASEAN từ đối đầu chuyển sang đối thoại. Đặc biệt là khi vấn đề Campuchia được giải quyết bằng việc là hiệp định Pari(10-1991) ASEAN có xu hướng mở rộng các thành viên.	0,25
	-7/1992 Việt Nam, Lào được gia nhập hiệp ước Bali. Đây là bước đi đầu tiên tạo cơ sở để Việt Nam hòa nhập vào các hoạt động của khu vực Đông Nam Á.	0,25
	-7-1995 Việt Nam là thành viên thứ 7 của tổ chức ASEAN.	0,25
	*Thời cơ: - Điều kiện để mở rộng thị trường vào các nước ASEAN.	0,25
	- Việt Nam trở thành đối tác bình đẳng, được tham gia hoạch định các chính sách của ASEAN.	0,25
	- Điều kiện để học hỏi kinh nghiệm của các nước trong khu vực.	0,25
	- Tận dụng vốn đầu tư của các nước ASEAN để phát triển đất nước.	0,25
	* Thách thức: - Bất đồng ngôn ngữ.	0,25
- Việt Nam có điểm xuất phát thấp về kinh tế, trình độ dân trí thấp, chất	0,25	

	<p>lượng nguồn nhân lực còn nhiều hạn chế.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hội nhập có thể bị hòa tan, bị đánh mất đi nét thuần phong mỹ tục, bản sắc văn hóa dân tộc - Không chớp lấy thời cơ thì sẽ bị tụt hậu. <p>* Liên hệ bản thân:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Học sinh là chủ nhân tương lai của đất nước phải tích cực học tập văn hóa, rèn luyện phẩm chất đạo đức để trở thành công dân có ích cho đất nước. Liên hệ các kỹ năng học để biết, học để làm, học để làm người, học để chung sống. - Tiếp cận, ứng dụng khoa học kỹ thuật để phát triển kinh tế đất nước - Quảng bá với bạn bè thế giới về một đất nước Việt Nam xinh đẹp, có nhiều truyền thống quý báu,.... 	<p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p> <p>0,25</p>
--	---	---

* Lưu ý: Trên đây là những ý mà trong quá trình làm bài học sinh phải đề cập đến. Cho điểm tối đa khi bài làm đầy đủ ý, trình bày khoa học, cấu trúc bài làm đảm bảo tính logic chặt chẽ, diễn đạt câu, từ rõ ràng.